

AKCIONI PLAN

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ENERGETSKA EFIKASNOST

Pregled razvojnih projekata i mera

**AKCIONI PLAN: ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ENERGETSKA
EFIKASNOST
2014 - 2016. GODINE**

STRATEGIJA ODRŽIVOG RAZVOJA OPŠTINE BAČKI PETROVAC 2014 - 2020. GODINE

Strategija održivog razvoja Opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	1. Zdraviji, kvalitetniji i bezbedniji životni prostor opštine Bački Petrovac
Mera	1.4.1. Primena integrisanih mera prilagođavanja na klimatske promene i upravljanja ekološkim rizicima i prirodnim nepogodama
Naziv projekta	„U susret klimatskim promenama.“
Cilj projekta	Cilj projekta je izrada Lokalnog Akcionog plana prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode, i razvoj kapaciteta lokalne zajednice opštine Bački Petrovac za prilagođavanje na klimatske promene, upravljanje ekološkim rizicima i odgovor na prirodne nepogode, kao i početak realizacije Akcionog plana.
Kratak opis projekta	<p>Važnost klimatskih promena raste iz godine u godinu. Uticaj klimatskih promena na životnu sredinu je sve izraženiji, dok su negativne posledice prirodnih nepogoda sve veće. Na ovim prostorima promene su najviše prisutne u povećanju prosečnih sezonskih temperatura i promeni šablona i intenziteta padavina, što se ogleda u ekstremnijim sušama i poplavama.</p> <p>Štete, ponajviše od suša i poplava, procenjuju se u stotinama miliona dinara svake godine. U najvećem broju slučajeva, najviše su pogođeni siromašniji deo populacije. Prirodne nepogode usporavaju ekonomski razvoj, slabeći tako socijalni kapital.</p> <p>Politika prilagođavanja na klimatske promene jedna je od najvažnijih politika životne sredine EU. Jedan od prioriteta Dunavske strategije unutar stuba zaštita životne sredine je upravljanje ekološkim rizicima. Ekološki rizici su direktna pretnja po zdravlje ljudi i kvalitet životnog prostora. Elementarne nepogode su relativno retke, ali se dugo pamte po svojim socijalnim, zdravstvenim, materijalnim i ekološkim posledicama.</p> <p>Priobalje Dunava je posebno osetljivo područje, visoke izloženosti i velike fragilnosti akvatičnih i terestičnih ekosistema.</p> <p>Opština Bački Petrovac nema Akcioni plan prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode, niti su institucionalni i sektorski kapaciteti dovoljno razvijeni za ovaj izazov u budućnosti. Procena ugroženosti opštine Bački Petrovac u budućnosti ne sme se prepustiti ad hoc pristupu, niti se posledice klimatskih promena u godinama koje dolaze smeju olako shvatiti.</p> <p>Specifičnost projekta se vidi u tome što će Akcioni plan sadržati značajan broj neinvesticionih mera (te nemogućnost investicionih radova neće biti prepreka njegove realizacije), kao i u tome što će komponente Akcionog plana predstavljati ne samo instrumente zaštite, već i instrumente lokalnog humanog, infrastrukturnog i ekonomskog razvoja.</p>

	Projekat je potpuno kompatibilan sa merom 2.9 Akcionog plana Programa razvoja AP Vojvodine 2014-2020, i pruža priliku za interregionalnu projektnu saradnju.
Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioci projekta	Opština Bački Petrovac, Regionalna razvojna agencija Bačka, Univerzitet u Novom Sadu, Pokrajinski sekretarijat za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine, JP Vode Vojvodine, JP Vojvodinašume, Republički hidrometeorološki zavod
Aktivnosti na projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Definisiranje metodologije rada. - Formiranje stručno-radnih grupa. - Aktivnosti u vezi sa procenom ugroženosti teritorije Opštine Bački Petrovac od ekoloških rizika, prirodnih nepogoda i klimatskih promena. - Aktivnosti u vezi sa izradom Lokalnog Akcionog plana prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode. - Aktivnosti u vezi sa razvojem kapaciteta lokalne zajednice za prilagođavanje na klimatske promene, upravljanje ekološkim rizicima i odgovor na prirodne nepogode. - Uključivanje lokalne zajednice. - Predstavljanje Akcionog plana široj javnosti. - Usvajanje Akcionog plana. - Realizacija edukativnog programa sa školama „Ekološki otisak“. - Aktivnosti u vezi sa realizacijom Akcionog plana. - Pilot projekti. - Aktivnosti u vezi sa uvođenjem sistema upravljanja promenama u lokalnu samoupravu. - Aktivnosti u vezi sa uključivanjem komponenti i prioriteta Okvirne konvencije UN o promeni klime u lokalne sektorske politike.
Trajanje projekta/rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	<p>2014-2016.</p> <p>Faza 1 – godina 2014: Procena ugroženosti teritorije opštine Bački Petrovac od ekoloških rizika, prirodnih nepogoda i klimatskih promena, i izrada Lokalnog Akcionog plana prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode.</p> <p>Faza 2 – godine 2015-2016: ostale projektne aktivnosti; realizacija Akcionog plana.</p>
Potrebni resursi	<p>Ljudski resursi za izradu i realizaciju Akcionog plana.</p> <p>Tehnički resursi za podršku in-door i out-door aktivnosti tokom izrade i realizacije Akcionog plana.</p> <p>Resursi za razvoj kapaciteta lokalne zajednice za prilagođavanje na klimatske promene, upravljanje ekološkim rizicima i odgovor na prirodne nepogode.</p> <p>Resursi za pilot projekte.</p> <p>Resursi za programe sa školama.</p> <p>Resursi za implementaciju sistema za upravljanje promenama u lokalnu samoupravu.</p>

Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	<p>Iznos sredstava: 6.000.000,00 RSD Faza 1: 1.000.000,00 dinara Faza 2: 5.000.000,00 dinara</p> <p>Izvor sredstava: Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).</p> <p>Izvesnost dobijanja sredstava: velika</p>
Očekivani rezultati projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Procenjena ugroženost teritorije opštine od ekoloških rizika, prirodnih nepogoda i klimatskih promena. - Izrađen i realizovan Akcioni plan prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode. - Poboljšani kapaciteti lokalne zajednice opštine za prilagođavanje na klimatske promene, upravljanje ekološkim rizicima i odgovor na prirodne nepogode. - Ostvareno učešće cele lokalne zajednice. - Unapređeno znanje lokalnog stanovništva o klimatskim promenama, ekološkim rizicima i prirodnim nepogodama. - Realizovani pilot projekti. - Povećana bezbednost lokalnog životnog prostora. - Sprovedeni edukativni programi sa školama. - Uveden sistem upravljanja promenama u lokalnu samoupravu. - Smanjeni izvori ekoloških rizika. - Pokrenuta inicijativa za prekogranični tematski projekat. - Prioriteti Okvirne konvencije UN o promeni klime uključeni u lokalne sektorske politike.
Indikatori	<p>Procenjenost ugroženosti teritorije opštine Bački Petrovac od ekoloških rizika, prirodnih nepogoda i klimatskih promena. Kvalitet Akcionog plana prilagođavanja na klimatske promene, upravljanja ekološkim rizicima i odgovora na prirodne nepogode. Kvalitet realizacije Akcionog plana. Poboljšanost kapaciteta lokalne zajednice za prilagođavanje na klimatske promene, upravljanje ekološkim rizicima i odgovor na prirodne nepogode. Učešće cele lokalne zajednice. Unapređenost znanja lokalnog stanovništva o klimatskim promenama, ekološkim rizicima i prirodnim nepogodama. Uspešnost pilot projekata. Integracija sistema za upravljanje promenama u lokalnu samoupravu. Bezbednost lokalnog životnog prostora. Ostvarenost inicijative za prekogranični tematski projekat. Zastupljenost komponenti i prioriteta Okvirne konvencije UN o promeni klime u lokalnim sektorskim politikama.</p>
Procena rizika	<p>Nedostatak finansijskih sredstava. Izostanak podrške republičke / pokrajinske / opštinske infrastrukture. Nezainteresovanost lokalne zajednice.</p>
Evaluacija	<p>Prema fazama u procesu realizacije projekta. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> evaluacija.</p>

Strategija održivog razvoja Opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	2. Razvoj zelene cirkularne ekonomije opštine Bački Petrovac
Mera	2.1.1. Razvoj modela zelene ekonomije
Naziv projekta	Razvoj lokalnog tržišta zelenih poslova, usluga, proizvoda, znanja i preduzetništva.
Cilj projekta	Cilj projekta je razvoj lokalnog tržišta zelenih poslova, usluga, proizvoda, znanja i preduzetništva opštine Bački Petrovac.
Kratak opis projekta	<p>Zelena ekonomija je jedna od najbrže rastućih oblasti ekonomije u Evropi. Brojni razlozi za to dolaze iz seta mera poštovanja načela održivog razvoja. Prednosti po životnu sredinu i kvalitet života ljudi su još brojnije.</p> <p>Intenzitet privrede u opštini Bački Petrovac stvara odlične preduslove za razvoj lokalne ekonomije na principima održivog razvoja. Koncept zelene ekonomije ne samo što nameće mudro korišćenje lokalnih resursa, već pruža socio-ekonomske alate inkluzivnog rasta lokalne zajednice poput Bačkog Petrovca. Pored toga što je demografski ugroženo područje, opština Bački Petrovac spada u nedovoljno razvijene lokalne samouprave sa visokim stepenom razvojne ugroženosti (<i>prema kategorizaciji AP Vojvodina i indeksu Republičkog zavoda za razvoj</i>).</p> <p>S obzirom da zelena ekonomija umrežava poljoprivredu, proizvodnju hrane, ruralnu ekonomiju, ekonomiju otpada, privredu, turizam, društvena odgovornost lokalne samouprave bi u najvećem delu došla do izražaja upravo u podsticaju preduzetništva, zapošljavanja i samozapošljavanja u domenu poslova životne sredine. Poslovi životne sredine su nedovoljno razvijeni kod nas. Kako imaju kapacitet da se bore protiv siromaštva, a kroz poboljšanje socio-ekonomskog stanja lokalnog stanovništva neposredno doprinose i zaštiti životne sredine, njihov razvoj kroz lokalne tržišne mehanizme je obaveza.</p> <p>Investiranje u modele zelene ekonomije je investicija ne samo u očuvanje prirodnog habitata i biološke osnovice lokalnih resursa (preko smanjenja pritiska na prirodne resurse), već i u pozitivnu promenu životnih uslova teško zapošljivog stanovništva, koje zbog postojećih navika ne vodi računa o životnoj sredini. Upravo stoga je posebna dimenzija ovog projekta zaštita životne sredine kroz razvoj tržišnih alata zelene ekonomije za deo stanovništva kojeg čine socijalno ugroženi, marginalizovane grupe, osobe sa invaliditetom, stariji ljudi u ruralnim sredinama, žene i mladi.</p> <p>Razvoj zelene ekonomije i poslova životne sredine će sadržati alate i aktivnosti usmerene ka izradi akcionog plana razvoja lokalnog tržišta zelenih poslova, proizvoda, usluga, znanja i preduzetništva za period 2015-2020, a njegovim ostvarivanjem i ka: stvaranju podsticajnog ambijenta za razvoj zelenog tržišta, podršci inkluzivnom rastu lokalne zajednice i održivom zapošljavanju, afirmaciji ekonomije bez otpada, čistijoj proizvodnji, jačanju socijalnog kapitala opštine Bački Petrovac, stvaranju podsticajnog ambijenta za intersektorsko povezivanje i osnivanje zelenih klastera, održivom upravljanju prirodnim kapitalom,</p>

	<p>promociji tražnje zelenih proizvoda i usluga, itd. Razvoj zelenih proizvoda može biti uvod u začetak koncepta etičke trgovine.</p> <p>Specifičnost ovog projekta ogledala bi se u promociji i podsticanju koncepta cirkularne ekonomije pod nazivom „Ekonomija bez otpada – Bački Petrovac bez otpada“.</p> <p>Opština je učešćem u programu Exchange 3 osnažila sopstvene kapacitete u razvoju biznis inkubacije. Ovaj projekat bi delom bio logičan i potreban nastavak takvih aktivnosti, sada u smeru afirmacije zelenog preduzetništva mladih. Upravo bi komparativna prednost opštine Bački Petrovac - poslovni inkubator i inovativni centar - mogla biti generator inovacija i tehnoloških primenjivih alata zelene ekonomije, kao i inicijator razvoja ekološko-ekonomskih niša.</p> <p>U okviru projekta, Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Bački Petrovac i RRA Bačka će asistirati zainteresovanim licima u podnošenju tematskih projektnih predloga prema (su)finansiranju od strane Pokrajine, Republike i/ili EU.</p> <p>Dodata vrednost ovog projekta počiva na povezanosti projektnih aktivnosti sa 1, 2. i 3. prioritetom Programa razvoja AP Vojvodine 2014-2020, te je procena da će rezultati projekta imati pozitivan efekat u brojnim komponentama Strategije lokalnog održivog razvoja opštine Bački Petrovac.</p> <p>Konačno, ovako postavljen ovaj projekat otvara priliku za brojne tematske interregionalne zajedničke inicijative.</p>
Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioci projekta	Opština Bački Petrovac / Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj, Centar za socijalni rad, opštinska javna preduzeća Regionalna razvojna agencija Bačka Pokrajinski sekretarijat za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova Nacionalna služba za zapošljavanje Privredna komora / Unija poslodavaca
Aktivnosti na projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje standarda za izradu Akcionog plana razvoja lokalnog tržišta zelenih poslova, usluga, proizvoda, znanja i preduzetništva opštine Bački Petrovac za period 2015-2020. - Formiranje stručnih timova. - Aktivnosti u vezi sa izradom Akcionog plana. - Uključivanje lokalne zajednice. - Usvajanje Akcionog plana. - Edukacija donosilaca odluka i ciljnih grupa. - Pilot projekti. - Izrada programa i akcionog plana pod nazivom „Ekonomija bez otpada – Bački Petrovac bez otpada“ (promocija i podsticaj cirkularne ekonomije = ekonomije bez otpada). - Izrada interaktivnog predmetnog internet portala. - Aktivnosti u vezi sa izradom Priručnika za sektorske zelene ekonomije. - Posebno aktivnosti u vezi sa razvojem zelenog preduzetništva mladih kroz program „Ekologija, Ekonomija, E, sta čekaš!?“ - Iznalaženje opštinskih podsticajnih mera za razvoj lokalnog tržišta zelene ekonomije. - Aktivnosti u vezi sa stvaranjem mreže prvih zelenih proizvoda i usluga opštine Bački Petrovac.

	<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje lokalnog Fonda za podršku inicijativama zelene ekonomije. - Realizacija prvih aktivnosti iz Akcionog plana. - Mentoring program.
Trajanje projekta/ rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	<p>2014-2016.</p> <p>Faza 1 – godina 2014: Izrada Akcionog plana razvoja lokalnog tržišta zelenih poslova, proizvoda, usluga, znanja i preduzetništva opštine Bački Petrovac za period 2015-2020.</p> <p>Faza 2 – godine 2015-2016: ostale projektne aktivnosti.</p>
Potrebni resursi	<p>Ljudski resursi za izradu i realizaciju Akcionog plana.</p> <p>Resursi za podršku <i>in-door</i> i <i>out-door</i> aktivnosti tokom izrade akcionog plana.</p> <p>Resursi za edukaciju stejkholdera i ciljnih grupa.</p> <p>Resursi za izvođenje pilot projekata.</p> <p>Resursi za izradu interaktivnog internet portala.</p> <p>Resursi za izradu, promociju i distribuciju Priručnika za sektorske zelene politike.</p> <p>Resursi za realizaciju programa razvoja zelenog preduzetništva mladih.</p> <p>Resursi za osnivanje lokalnog Fonda za podršku inicijativama zelene ekonomije.</p> <p>Resursi za pokretanje mreže prvih zelenih proizvoda i usluga.</p> <p>Resursi za izradu i realizaciju programa i akcionog plana pod nazivom „Ekonomija bez otpada – Bački Petrovac bez otpada“ (promocija i podsticaj cirkularne ekonomije).</p> <p>Resursi za realizaciju prvih aktivnosti iz Akcionog plana.</p> <p>Resursi za mentoring program.</p>
Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	<p>Iznos sredstava: 16.000.000,00 RSD</p> <p>Faza 1: 1.000.000,00 dinara</p> <p>Faza 2: 15.000.000,00 dinara</p>
	<p>Izvor sredstava:</p> <p>Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).</p>
	<p>Izvesnost dobijanja sredstava: srednja</p>
Očekivani rezultati projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Urađen i usvojen Akcioni plan razvoja lokalnog tržišta zelenih poslova, usluga, proizvoda, znanja i preduzetništva opštine Bački Petrovac za period 2015-2020. - Obezbeđeno učešće cele lokalne zajednice. - Realizovani pilot projekti. - Pokrenut interaktivni internet portal. - Uspešno realizovana edukacija stejkholdera i ciljnih grupa. - Izrađen i distribuiran Priručnik za sektorske zelene ekonomije. - Pružena sistemska i planska podrška inkluzivnom rastu lokalne zajednice. - Realizovan program razvoja zelenog preduzetništva mladih. - Afirmisan koncept ekonomije bez otpada. - Podstaknut ambijent za intersektorsko povezivanje. - Promovisana održiva proizvodnja i potrošnja. - Stvorena i promovisana mreža prvih zelenih proizvoda i usluga. - Osnovan lokalni Fond za podršku inicijativama zelene ekonomije.

	- Povećana zapošljivost u sektoru poslova životne sredine.
Indikatori	<p>Kvalitet Akcionog plana razvoja lokalnog tržišta zelenih poslova, proizvoda, usluga, znanja i preduzetništva na opštini Bački Petrovac.</p> <p>Uspešnost realizovanosti pilot projekata.</p> <p>Percepcija ciljnih grupa o uspostavljanju lokalnog tržišta zelenih poslova, proizvoda, usluga, znanja i preduzetništva.</p> <p>Kvalitet i broj Priručnika za sektorske zelene politike.</p> <p>Kvalitet edukacije i broj učesnika.</p> <p>Broj inovativnih tržišnih mehanizama u vezi sa podsticajem razvoja zelene ekonomije.</p> <p>Broj započetih projekata i poslova iz domena zelene ekonomije.</p> <p>Broj novootvorenih radnih mesta u sferi zelene ekonomije.</p> <p>Broj samozaposlenih u oblasti zelene ekonomije.</p> <p>Promene u količini neiskorišćenog otpada.</p> <p>Povećanje tražnje za zelenim proizvodima, uslugama i znanjem.</p> <p>Doseg stvorene mreže prvih zelenih proizvoda i usluga</p>
Procena rizika	<p>Nedostatak finansijskih sredstava.</p> <p>Nemotivisanost učesnika, ciljnih grupa, lokalne zajednice.</p> <p>Nedovoljna podrška opštinske infrastrukture.</p> <p>Izostanak podrške biznis sektora.</p> <p>Sukobljeni interesi.</p>
Evaluacija	<p>Prema fazama (<i>on-going</i>) u procesu realizacije projekta.</p> <p><i>Ex-ante</i>, <i>Interim</i>, <i>Ex-post</i> evaluacija.</p>

Strategija održivog razvoja Opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	3. Razvoj resursno efikasne opštine Bački Petrovac
Mera	3.3.2. Podsticanje modela resursno efikasnog menadžmenta
Naziv projekta	„20-20-20 za Bački Petrovac“
Cilj projekta	Cilj projekta „20-20-20 za Bački Petrovac“ je razvoj resursno efikasne lokalne zajednice kroz podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije za 20% u ukupnoj potrošnji energije, unapređenja energetske efikasnosti za 20% i smanjenja emisije gasova staklene bašte ta 20%.
Kratak opis projekta	<p>Dostizanje efikasnosti u korišćenju resursa jedan je od najvažnijih strateških zadataka svake lokalne zajednice, koja želi, između ostalih ciljeva, da vremenom smanjuje direktnu zavisnost od spoljnih faktora u smislu raspoloživosti i eksploatacije resursa. To zahteva efektivnost u odabiru instrumenata razvoja i modela korišćenja prirodnih, obnovljivih i neobnovljivih resursa.</p> <p>Politika EU o korišćenju resursa, pre svega energetske, nazvana „20-20-20“ predstavlja vodilju u kreiranju i sprovođenju ovog projekta.</p> <p>„20-20-20 za Bački Petrovac“ stvara uslove za podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije na teritoriji opštine za 20%, i unapređenje energetske efikasnosti za 20%, pri čemu kao nultu godinu uzima 2013. Ova dva 20-20 bi trebalo da dovedu posledično i do trećeg 20, a to je umanjenje emisije gasova staklene bašte za 20%, kao doprinos lokalne zajednice globalnim naporima na ovom polju.</p> <p>Takođe, u fokus se stavlja održivo upravljanje svim lokalnim prirodnim resursima, smanjenje broja i površine neiskorišćenih prirodnih i energetske resursa uz očuvanje vrednosti životne sredine, a posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj lokalnog tržišta biomase, - podsticanje razvoja energetske održivih farmi, - razvoj sistema za kogeneraciju, - poboljšanje energetske performansi javne infrastrukture, - stvaranje uslova za eksploataciju održivo korišćenje geotermalne energije (opština Bački Petrovac ima veliki potencijal u ovom OIE), - podsticanje integrisane proizvodnje hrane i energije in-situ, - afirmacija ekološko-energetskog menadžmenta u upravljanju farmama, uzgoju i držanju životinja, - podrška razvoju samoodrživih, energetske-efikasnih, zelenih objekata, - podsticanje ponovnog iskorišćenja otpada i razvoj uslova za uspostavljanje biogasnih sistema za iskorišćenje otpada sa farmi kao energenta, itd.

	<p>Poseban deo projekta odnosi se na razvoj lokalnog tržišta biomase. Zbog blizine Novog Sada, bonitetu zemljišta, i dominacije agro-industrije biomasa predstavlja vredan razvojni potencijal opštine Bački Petrovac. S tim u vezi, planira se izrada projektno-tehničke dokumentacije javnog skladišta za biomasu.</p> <p>U skladu sa Strategijom razvoja energetike Republike Srbije do 2025.godine sa projekcijama do 2030, poseban deo projekta biće rekonstrukcija javne rasvete u naseljenim mestima opštine. Modernizacijom sistema javne rasvete sa štedljivim sijalicama (natrijum visokog pritiska ili LED osvetljenje) sa ugradnjom sistema za upravljanje, odnosno regulisanjem nivoa osvetljenja tokom noći mogla bi se doseći ušteda električne energije od 35% (natrijum visokog pritiska) do 70% (LED). Ugradnjom energetski efikasnije rasvete, osim uštede energije, postižu se i dodatni efekti u vidu smanjenja troškova održavanja i povećanja bezbednosti učesnika u saobraćaju.</p> <p>U okviru projekta, Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Bački Petrovac i RRA Bačka će asistirati zainteresovanim licima u podnošenju tematskih projektnih predloga prema (su)finansiranju od strane Pokrajine, Republike i/ili EU.</p> <p>Dodata vrednost ovog projekta zamišljena je u nastojanju da on bude osnova za razvoj i primenu resursno efikasnih rešenja: ekološko – energetske inovacije i zelene tehnologije, i naposljetku povećanje energetske bezbednosti i nezavisnosti lokalne zajednice. Projekat je celovito kompatibilan sa merom 3.7 Akcionog plana Programa razvoja AP Vojvodine 2014-2020.</p>
Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioci projekta	<p>Opština Bački Petrovac / Direkcija za građevinsko zemljište, putnu privredu i komunalne delatnosti opštine, opštinska javna preduzeća Regionalna razvojna agencija Bačka Pokrajinski sekretarijat za energetiku i mineralne sirovine Pokrajinski sekretarijat za nauku i tehnološki razvoj Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Univerzitet u Novom Sadu</p>
Aktivnosti na projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje metodologije rada. - Formiranje stručnih timova. - Aktivnosti u vezi sa izradom i realizacijom Akcionog plana za podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije na teritoriji opštine. - Aktivnosti u vezi sa izradom i realizacijom Akcionog plana za podsticanje poboljšanja energetske efikasnosti na teritoriji opštine. - Aktivnosti u vezi sa istraživanjem kvaliteta i kvantiteta neiskorišćenog prirodnog i energetskeg resursa na teritoriji opštine i izradom i realizacijom preporuka za stavljanje svih takvih resursa u funkciju lokalnog održivog razvoja. - Aktivnosti u vezi sa izradom i realizacijom pilot projekata na polju energetske efikasnosti. - Aktivnosti u vezi sa stvaranjem uslova za eksploataciju geotermalne energije. - Izrada projektno-tehničke dokumentacije javnog skladišta za biomasu. - Osnivanje lokalnog fonda za podršku projektima energetske

	<p>efikasnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacija stejkholdera i ciljnih grupa o modelima energetske efikasnosti. - Izrada tematskog internet portala. - Realizacija projekta rekonstrukcije javne rasvete u naseljenim mestima opštine.
Trajanje projekta/ rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	<p>2014-2016.</p> <p>Faza 1 – godina 2014: Izrada akcionog plana za podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije na teritoriji opštine; izrada Akcionog plana za podsticanje poboljšanja energetske efikasnosti na teritoriji opštine; istraživanje kvaliteta i kvantiteta neiskorišćenog prirodnog i energetskeg resursa na teritoriji opštine; izrada preporuka za stavljanje svih takvih resursa u funkciju lokalnog održivog razvoja.</p> <p>Faza 2 – godine 2015-2016: sve ostale projektne aktivnosti.</p>
Potrebni resursi	<p>Ljudski resursi za izradu i realizaciju akcionih planova.</p> <p>Resursi za podršku <i>in-door</i> i <i>out-door</i> aktivnosti tokom izrade, promocije i realizacije akcionih planova.</p> <p>Resursi za obavljanje istraživanja kvaliteta i kvantiteta neiskorišćenog prirodnog i energetskeg resursa na teritoriji opštine.</p> <p>Resursi potrebni za izradu i promociju preporuka za stavljanje svih takvih resursa u funkciju lokalnog održivog razvoja.</p> <p>Resursi potrebni za izradu i realizaciju pilot projekata na polju energetske efikasnosti.</p> <p>Resursi za izradu projektno-tehničke dokumentacije javnog skladišta za biomasu.</p> <p>Resursi potrebni za osnivanje lokalnog fonda za podršku projektima energetske efikasnosti.</p> <p>Resursi potrebni za trening-edukaciju stejkholdera i ciljnih grupa.</p> <p>Resursi potrebni za stvaranje uslova za eksploataciju i održivo korišćenje geotermalne energije.</p> <p>Resursi potrebni za izradu tematskog internet portala.</p> <p>Resursi potrebni za realizaciju projekta rekonstrukcije javne rasvete u naseljenim mestima opštine.</p>
Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	<p>Iznos sredstava: 24.000.000,00 RSD</p> <p>Faza 1: 2.000.000,00 dinara</p> <p>Faza 2: 22.000.000,00 dinara</p>
	<p>Izvori finansiranja: Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).</p>
	<p>Izvesnost dobijanja sredstava: velika</p>
Očekivani rezultati projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen i početno realizovan akcioni plan za podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije na teritoriji opštine. - Izrađen i početno realizovan akcioni plan za podsticanje poboljšanja energetske efikasnosti na teritoriji opštine. - Sprovedeno istraživanje kvaliteta i kvantiteta neiskorišćenog prirodnog i energetskeg resursa na teritoriji opštine. - Izdate preporuke za stavljanje svih takvih resursa u funkciju lokalnog održivog razvoja. - Realizovani pilot projekti na polju energetske efikasnosti.

	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovan lokalni fond za podršku projektima energetske efikasnosti. - Stvoreni uslovi za razvoj eksploatacije geotermalne energije. - Osnaženi humani i tehnički kapaciteti za razvoj resursno efikasne lokalne zajednice. - Izrađena projektno-tehnička dokumentacija javnog skladišta za biomasu. - Ušteda električne energije u javnoj rasveti. - Razvoj energetske infrastrukture. - Otvoren tematski internet portal. - Podneta aplikacija za sufinansiranje izgradnje javnog skladišta za biomasu od strane AP Vojvodine.
Indikatori	<p>Kvalitet akcionog plana za podsticanje povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije na teritoriji opštine. Ostvareni rezultati akcionog plana.</p> <p>Kvalitet akcionog plana za podsticanje poboljšanja energetske efikasnosti na teritoriji opštine. Ostvareni rezultati akcionog plana.</p> <p>Kvalitet istraživanja kvaliteta i kvantiteta neiskorišćenog prirodnog i energetskog resursa na teritoriji opštine. Kvalitet i broj preporuka za stavljanje svih takvih resursa u funkciju lokalnog održivog razvoja. Broj i karakteristike neiskorišćenih resursa. Parametri pilot projekata. Uspešnost osnivanja i rada lokalnog fonda za podršku projektima energetske efikasnosti. Percepcija javnosti energetske efikasnosti kao alata za pametan rast lokalne zajednice. Broj obučениh ljudi za primenu OIE i metoda energetske efikasnosti. Broj objekata i domaćinstava sa ostvarenim pozitivnim rezultatima energetske efikasnosti. Nivo ostvarene uštede električne energije u javnoj rasveti. Kapacitet iskorišćenih obnovljivih izvora energije. Broj poseta tematskog internet portala.</p>
Procena rizika	<p>Nedostatak finansijskih sredstava. Izostanak podrške republičke / pokrajinske / opštinske. Sukob interesa. Nezainteresovanost stejkholdera i lokalne zajednice.</p>
Evaluacija	Kontinualna zbog važnosti projekta.

Strategija održivog razvoja opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	4. Očuvanost funkcija ekosistema opštine Bački Petrovac
Mera	4.2.2. Kvalitativno unapređenje lokalnog urbanog i ruralnog predela – pejzaža
Naziv projekta	Bački Petrovac – najmlađa bioregija Vojvodine!
Cilj projekta	Cilj projekta je povećanje površina pod zelenilom na teritoriji opštine Bački Petrovac. Poseban cilj projekta je zaštita funkcija ekosistema Gložanskog rita.
Kratak opis projekta	<p>Upozoravajuću sliku opštine Bački Petrovac kao područja ugrožene životne sredine, bez zaštićenih prirodnih dobara, dodatno pogoršava pošumljenost od ispod 1% teritorije. To opštinu čini izuzetno fragilnom u sferi zdravlja stanovništva i odgovora na prirodne nepogode.</p> <p>Podizanje zaštitnih zasada i povećanje površina pod zelenilom u naseljenim mestima opštine Bački Petrovac je više nego urgentno. Neophodno je i maksimalno očuvanje postojećeg prirodnog kapitala u opštini u kojoj se važnost funkcija ekosistema multiplicira s obzirom na ogoljenost prostora. Funkcionalno povezivanje naselja i odabranih opštinskih tačaka zelenim koridorima predstavljaće dodatu vrednost ovog projekta. Implementacija bufer zona na određenim područjima doprineće održivosti rezultata.</p> <p>U katarstarskim opštinama se sprovodi postupak komasacije i formiranje nove putne mreže atarskih puteva, koja takođe zahteva aktivnosti na polju ozelenjavanja prostora.</p> <p>Ozelenjavanje ima brojne ekološke, socijalne i ekonomske pozitivne efekte na zdravlje, kvalitet i bezbednost lokalnog životnog prostora: ublažava sve intenzivnija ispoljavanja klimatskih promena, uklanja polutante iz vazduha, štiti od posledica prirodnih nepogoda, čuva biodiverzitet i njegova staništa, štedi energije, povećava vrednost zemljišta, izbalansiran odnos prirode i društva, itd. Posebno je važno istaći pozitivne uticaje ozelenjavanja – vegetacijskog oživljavanja (zelenih koridora, bufer zona) po zaštitu izvorišta pijaće vode, zdravlje ljudi, smanjenje uticaja „toplotnih ostrva“, infrastrukturu, remedijaciju degradiranog prostora, poljoprivredu, razvoj ekoturizma, itd.</p> <p>Na svom najjužnijem delu opština Bački Petrovac izlazi na Dunav. Tu, u naselju Gložan, Dunav pravi veliki rit pod tršćanim površinama i šumskim pokrivačem tipičnim za dunavsko priobalje. Gložanski rit je stanište značajnog specijskog fonda, ponajviše barskih ptica. To su tek neki od razloga za pokretanje inicijative stavljanja Gložanskog rita pod zaštitu i njegovo održivo upravljanje.</p> <p>Posebnost projekta ogleda se i u izradi multidisciplinarnog socio-ekonomskog programa i akcionog plana lokalnog ruralnog razvoja pod nazivom „Uz Gložanski rit“. Ova inicijativa je celovito kompatibilna sa projektom AP Vojvodine o unapređenju održivog razvoja lokalnih zajednica na granicama zaštićenih područja prirode</p>

	Dunava u Srbiji. Takođe, područje Gložanskog rita otvara mogućnosti interregionalne i prekogranične tematske saradnje. Konačno, kako opština ostaje van budućeg rezervata biosfere „Mura-Drava-Dunav“, a prostire se nedaleko od pritiska na životnu sredinu koji dolaze iz sfere uticaja grada Novog Sada, potrebno je raditi na uspostavljanju lokalne ekološke mreže i njeno integrisanje sa najbližim ekološko značajnim područjima susednih opština.
Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioci projekta	Opština Bački Petrovac / Direkcija za građevinsko zemljište, putnu privredu i komunalne delatnosti, opštinska javna preduzeća Regionalna razvojna agencija Bačka Pokrajinski sekretarijat za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine Pokrajinski zavod za zaštitu prirode JP Vojvodinašume Civilni sektor
Aktivnosti na projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti u vezi sa izradom programa i akcionog plana ozelenjavanja i podizanja vanšumskog zelenila i zaštitnih zasada. - Izrada bio-ekološke osnove (katastra dendroflora) za parkove i ulice u naseljima. - Aktivnosti u vezi sa revitalizacijom parkovskih površina. - Izrada i promocija Zbirke prirodnog nasleđa opštine Bački Petrovac. - Očuvanje biodiverziteta u naseljenim mestima. - Aktivnosti u vezi sa stavljanjem Gložanskog rita pod zaštitu. - Izrada Programa održivog upravljanja Gložanskim ritom. - Ozelenjavanje. - Edukacija ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema. - Izrada Programa ruralnog razvoja „Uz Gložanski rit“. - Pilot projekti iz sfere bioregionalizma. - Pokretanje inicijative za interregionalnu i prekograničnu saradnju u vezi sa područjem Gložanskog rita.
Trajanje projekta/ rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	2014-2016. Faza 1 – godine 2014-2015: Izrada programa i akcionog plana ozelenjavanja i podizanja vanšumskog zelenila i zaštitnih zasada; izrada bio-ekološke osnove (katastra dendroflora) za parkove i ulice u naseljima; izrada katastra prirodnog kapitala opštine Bački Petrovac; pokretanje inicijative za stavljanje Gložanskog rita pod zaštitu i izrada Programa održivog upravljanja Gložanskim ritom. Faza 2 – godine 2015-2016: Realizacija prvih projekata iz Programa i akcionog plana; edukacija ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema, revitalizacija parkovskih površina; očuvanje biodiverziteta u naseljenim mestima; nastavak aktivnosti u vezi sa stavljanjem Gložanskog rita pod zaštitu; nastavak edukacije ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema; izrada Programa ruralnog razvoja „Uz Gložanski rit“; pilot projekti.
Potrebni resursi	<ul style="list-style-type: none"> - Resursi za izradu programa i akcionog plana ozelenjavanja i podizanja vanšumskog zelenila i zaštitnih zasada. - Resursi za izradu bio-ekološke osnove (katastra dendroflora) za

	<p>parkove i ulice u naseljima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resursi za revitalizaciju parkovskih površina. - Resursi za izradu i promociju Zbirke prirodnog nasleđa opštine Bački Petrovac. - Resursi za ozelenjavanje. - Resursi za očuvanje biodiverziteta u naseljenim mestima. - Resursi za aktivnosti u vezi sa stavljanjem Gložanskog rita pod zaštitu. - Resursi za izradu Programa održivog upravljanja Gložanskim ritom. - Resursi za edukaciju ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema. - Resursi za izradu Programa ruralnog razvoja „Uz Gložanski rit“. - Resursi za pilot projekte.
Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	<p>Iznos sredstava: 9.000.000,00 RSD</p> <p>Faza 1: 2.000.000,00 dinara</p> <p>Faza 2: 7.000.000,00 dinara</p>
	<p>Izvori finansiranja:</p> <p>Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).</p>
	<p>Izvesnost dobijanja sredstava: srednja</p>
Očekivani rezultati projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen program i akcioni plan ozelenjavanja i podizanja vanšumskog zelenila i zaštitnih zasada za period 2015-2020. - Izrađene bio-ekološke osnove (katastra dendroflora) za parkove i ulice u naseljima. - Revitalizovane parkovske površine. - Izrađena i promovisana Zbirka prirodnog nasleđa opštine Bački Petrovac. - Očuvan biodiverzitet u naseljenim mestima. - Pokrenuta inicijativa za stavljanje Gložanskog rita pod zaštitu. - Izrađen Program održivog upravljanja Gložanskim ritom. - Povećana teritorija opštine pod zelenilom. - Unapređena znanja ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema. - Izrađen Program ruralnog razvoja „Uz Gložanski rit“. - Realizovani pilot projekti. - Pokrenuta inicijativa za interregionalnu i prekograničnu saradnju u vezi sa područjem Gložanskog rita.
Indikatori	<p>Kvalitet Programa i akcionog plana ozelenjavanja i podizanja vanšumskog zelenila i zaštitnih zasada.</p> <p>Broj realizovanih programskih projekata.</p> <p>Kvalitet bio-ekološke osnove (katastra dendroflora) za parkove i ulice u naseljima.</p> <p>Nivo revitalizovanosti parkovskih površina.</p> <p>Kvalitet Zbirke prirodnog nasleđa opštine.</p> <p>Stanje biodiverziteta u naseljenim mestima.</p> <p>Izvršivost inicijative za stavljanjem Gložanskog rita pod zaštitu.</p> <p>Kvalitet Programa održivog upravljanja Gložanskim ritom.</p> <p>Kvalitet i kvantitet ozelenjavanja.</p> <p>Broj posađenih stabala.</p> <p>Kvalitet edukacije ciljnih grupa u domenu očuvanja funkcija lokalnih ekosistema.</p>

	Broj radionica i edukovanih učesnika. Kvalitet Programa „Uz Gložanski rit“. Uspešnost realizacije pilot projekata.
Procena rizika	Nedostatak finansijskih sredstava. Nezainteresovanost lokalne zajednice. Izostanak podrške republičke / pokrajinske / opštinske infrastrukture.
Evaluacija	<i>Ex-ante, Interim, Ex-post.</i>

Strategija održivog razvoja opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	5. Unapređenje lokalnih institucionalnih i sektorskih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti
Mera	5.1.1. Usvajanje i realizacija lokalnih programa i akcionih planova za sve oblasti životne sredine
Naziv projekta	LEAP i SEAP opštine Bački Petrovac
Cilj projekta	Cilj projekta je izrada Lokalnog ekološkog akcionog plana opštine Bački Petrovac za period 2015-2020. i Lokalnog programa održive energije opštine Bački Petrovac za period 2015-2020, i početak njihove realizacije.
Kratak opis projekta	<p>Opština Bački Petrovac nema donete ni usvojene osnovne elemente dobrog upravljanja životnom sredinom: Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) i Lokalni program održive energije (SEAP – <i>engl. Sustainable Energy Action Plan</i>). Reč je o dokumentima koji predstavljaju osnov za sve aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine i na polju održive energije, odnosno za iniciranje, realizaciju i monitoring organizovanog, sistematskog i planskog integrisanog odnosa prema svim komponentama životne sredine i energije.</p> <p>Održiva energija je najširi koncept bavljenja energijom, koji uključuje i obnovljive izvore energije, energetska efikasnost, energetska menadžment u javnom sektoru, itd. Samim time, izrada ovih dokumenata preduslov je i za unapređenje lokalnih institucionalnih sektorskih know-how, tehničkih i finansijskih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti, a posebno za jačanje partnerskih odnosa i modela saradnje lokalnih subjekata u pitanjima životne sredine.</p> <p>Važnost lokalnog ekološkog akcionog plana i programa održive energije se posebno ogleda u tome što bi oni trebalo da budu aktivni instrument direktnog povezivanja EU politika životne sredine i održive energije sa opštinskim lokalnim razvojem.</p> <p>Lokalni ekološki akcioni plan i Lokalni program održive energije bi se doneli za period 2015-2020.godina (5-godišnji period efektivnog i efikasnog strateškog planiranja) i bili bi usaglašeni prvenstveno sa Sedmim akcionim planom EU za životnu sredinu i ciljevima Povelje gradonačelnika u oblasti održive energije.</p> <p>Jedan od zadataka izrade ovih dokumenata jeste i kreiranje uslova za uspostavljanje održivog upravljanja u oblasti životne sredine za naredni period. Takođe, LEAP i SEAP funkcionišu i kao direktna i detaljna operacionalizacija prioriteta iz Strategije lokalnog održivog razvoja. Tako će u praktičnom delovanju LEAP predstavljati okvir za ostvarivanje prioriteta broj 1, 4 i 5, a SEAP okvir za ispunjenje prioriteta broj 2, 3 i 5 tematskog dela Zaštita životne sredine i energetska efikasnost Strategije lokalnog održivog razvoja opštine Bački Petrovac.</p> <p>Stihijsko projektovanje bez strateškog planiranja u formi multidisciplinarnog i među-sektorskog pristupa, na čemu počivaju LEAP i SEAP, bilo bi suprotno principima održivog razvoja.</p>

	<p>Veoma važan deo LEAP-a čini integralni katastar zagađenih i degradiranih prostora – sa katastrom zagađivača i registrom potencijalnih učesnika u uticaju na ekološki status opštine, i planovi (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije zagađenih i degradiranih prostora. Opština Bački Petrovac ne poseduje katastar zagađenih i degradiranih prostora – sa katastrom zagađivača i registrom potencijalnih učesnika u uticaju na ekološki status opštine (nulti nivo), niti planove (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije zagađenih i degradiranih prostora.</p> <p>Integralni katastar degradiranog prostora i izvora zagađenja je registar informacija i podataka o zagađenju i zagađivačima životne sredine na jednom području. Ovaj dokument je baziran na principima PRTR protokola Arhuske konvencije i harmonizovan sa odgovarajućom zakonskom regulativom EU.</p> <p>Uspostavljanjem integralnog katastra formirao bi se geografsko-informacioni sistem emisije polutanata, generisanja otpada i zagađenja, i ekološkog statusa svih recipijenata takvih aktivnosti u životnoj sredini. Ujedno, i što je važnije, dobila bi se osnova za izradu planova (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije zagađenih i degradiranih prostora. Ti planovi bi služili kao osnovni instrument u konačnom rešavanju zagađenih i degradiranih prostora, najboljom metodom za svaki određen prostor, i eliminisanju njihovog negativnog uticaja na lokalni životni prostor sa održivim rezultatima. Kao rezultat, danas zagađeni i degradirani prostori sutra bi bili upotrebljivi resursi opštine Bački Petrovac sa pozitivnim efektom na zdravlje, kvalitet i bezbednost lokalnog životnog prostora.</p> <p>S obzirom da katastar određuje uzročno-posledične veze između zagađivača, pritisaka na životnu sredinu i kontaminacije prirodnih resursa, odnosno ugrožavanja zdravlja stanovništva, poseban značaj ovog projekta ogleda se u potencijalu katastra i urađenih planova (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije u smanjenju i eliminaciji negativnih efekata po životnu sredinu od strane poljoprivrede, saobraćaja, industrije, privrede i komunalnih aktivnosti, itd. Registrom potencijalnih učesnika u uticaju na ekološki status opštine Bački Petrovac ovaj projekat dobija i veoma važnu prognostičku notu i određuje budući pravac unapređenja nivoa ekološke bezbednosti lokalnog životnog prostora.</p> <p>Naposletku, kako je iznos dela IPA pomoći Republici Srbiji u sferi zaštite životne sredine i energetske efikasnosti veoma značajan, izrada, usvajanje i primena ovih dokumenata se nameće kao imperativ.</p> <p>Projekat je u celosti kompatibilan sa merom 2.8 i 4.2 Akcionog plana Programa razvoja AP Vojvodine 2014-2020.</p>
Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioци projekta	Opština Bački Petrovac Regionalna razvojna agencija Bačka
Aktivnosti na projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje metodologije rada. - Formiranje radnih grupa. - Aktivnosti u vezi sa izradom Lokalnog ekološkog akcionog plana. - Aktivnosti u vezi sa izradom integralnog katastra zagađenih i degradiranih prostora – sa katastrom zagađivača i registrom potencijalnih učesnika u uticaju na ekološki status opštine.

	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti u vezi sa izradom planova (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije zagađenih i degradiranih prostora. - Aktivnosti i vezi sa izradom Lokalnog programa održive energije. - Aktivnosti stručnog i javnog predstavljanja ovih dokumenata zainteresovanim stranama i široj javnosti. - Usvajanje i medijsko izlaganje ovih dokumenata. - Edukacija i jačanje humanog kapitala i kapaciteta lokalnih subjekata za ekološki i energetske menadžment. - Definisane aktivnosti realizacije prvih odabranih projekata iz Plana i Programa. - Realizacija prvih odabranih projekata.
Trajanje projekta/ rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	<p>2014-2016.</p> <p>Faza 1 – godine 2014-2015: Izrada Lokalnog ekološkog akcionog plana i Lokalnog programa održive energije opštine Bački Petrovac; ostale projektne aktivnosti.</p> <p>Faza 2 – godine 2015-2016: Realizacija prvih odabranih projekata iz Plana i Programa.</p>
Potrebni resursi	<p>Ljudski resursi za izradu ovih dokumenata i njihovu realizaciju.</p> <p>Tehnički resursi za podršku <i>in-door</i> i <i>out-door</i> aktivnosti tokom izrade ovih dokumenata.</p> <p>Resursi za jačanje humanog kapitala i kapaciteta lokalnih subjekata za ekološki i energetske menadžment.</p> <p>Resursi za realizaciju prvih odabranih projekata.</p>
Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	<p>Iznos sredstava: 2.500.000,00 RSD</p> <p>Faza 1: 2.500.000,00 dinara</p> <p>Faza 2: utvrditi naknadno, jer zavisi od konkretnih projekata</p>
	<p>Izvor sredstava:</p> <p>Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).</p>
	<p>Izvesnost dobijanja sredstava: velika</p>
Očekivani rezultati projekta	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađen Lokalni ekološki akcioni plan sa integralnim katastrom zagađenih i degradiranih prostora – sa katastrom zagađivača i registrom potencijalnih učesnika u uticaju na ekološki status opštine, i planovima (eko)remedijacije, rekultivacije i revitalizacije zagađenih i degradiranih prostora. - Izrađen Lokalni program održive energije. - Obezbeđene puna participacija i podrška stejkholdera. - Unapređen humani kapital i kapaciteti lokalnih subjekata za ekološki i energetske menadžment. - Poboljšani partnerski odnosi i modeli saradnje lokalnih subjekata u oblasti zaštite životne sredine i održive energije. - Stvoreni uslovi za integraciju energetske menadžmenta u javnu upravu. - Stvoreni uslovi za implementaciju jedinstvenog sistema informisanja javnosti u oblasti zaštite životne sredine i održive energije. - Uspešno realizovani prvi odabrani projekti iz Plana i Programa. - Poboljšani položaj životne sredine i energetske efikasnosti u lokalnoj društvenoj agendi.

Indikatori	Kvalitet urađenih dokumenata. Kvalitet i broj predloženih projekata. Stepen i modeli uključenosti lokalne zajednice u izradu i sprovođenje ovih dokumenata. Kvalitet sprovedenog trening programa / broj tematskih radionica. Kvalitet i broj realizovanih projekata.
Procena rizika	Nedostatak finansijskih sredstava. Nezainteresovanost donosilaca odluka i stejkholdera. Izostanak podrške opštinske infrastrukture.
Evaluacija	<i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> evaluacija.

Strategija održivog razvoja Opštine Bački Petrovac 2014-2020. godine

Akcioni plan za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost 2014-2016.

Prioritet	5. Unapređenje lokalnih institucionalnih i sektorskih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti
Mera	5.2.1. Razvoj humanog kapitala i obrazovanja za održivi razvoj opštine Bački Petrovac
Naziv projekta	„Eko-kulturni održivi razvoj.“
Cilj projekta	Cilj projekta je razvoj kapaciteta učenika i mladih u opštini Bački Petrovac za bolje praktikovanje održivog razvoja, eko-inkluzije i multikulturalnosti.
Kratak opis projekta	<p>Iako najmanja vojvođanska opština, Bački Petrovac je multikulturna zajednica.</p> <p>Na teritoriji opštine rade četiri osnovne škole, po jedna u svakom od naselja, gimnazija u mestu Bački Petrovac, visoka škola zdravstva i socijalne zaštite iz Bratislave, i odeljenje Pedagoškog fakulteta iz Sombora.</p> <p>Na kraju UN dekade obrazovanja o održivom razvoju, ovaj projekat neformalnim obrazovanjem đaka i mladih, kroz razvoj ekološke inteligencije, vodi ka većem vrednovanju životne sredine, a upravo različitost uzima kao faktor ekološko-socijalnih inicijativa.</p> <p>Dodata vrednost projekta je spoj edukacije, nauke o životnoj sredini, kulture i inkluzije u vidu realizacije jedinstvenog pilot programa pod nazivom „Dišemo isti vazduh, pijemo istu vodu, jedemo istu hranu“, koji će aktivno uključivati mlade u specifične mesečne eko-inkluzivne teme, edukujući ih u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti, uz punu afirmaciju multikulturalizma i tolerancije.</p> <p>Praktičnost projekta će se ogledati u osmišljavanju i primeni konkretnih rešenja od strane učesnika programa za određene probleme životne sredine i energetske neefikasnosti sa fokusom na obrazovne institucije na teritoriji opštine. To će, između ostalog, obezbediti punu participaciju ciljnih grupa, održivost rezultata diseminacije znanja, i dati direktan doprinos revitalizaciji i unapređenju škola i nastave, ponajviše u ruralnim sredinama.</p> <p>Takođe, projekat će originalnim eko-inkluzivnim stazama pod zajedničkim nazivom „Slobodno vreme je dar, budi odgovoran!“ podsticati mlade da slobodno vreme provode baveći se životnom sredinom i zdravim životnim navikama.</p> <p>Projekat je u punom skladu sa Lokalnim akcionim planom za mlade opštine Bački Petrovac i sa prioritetom broj 2 Programa razvoja AP Vojvodine 2014-2020, a efekti očekivanih rezultata će se kauzalno-posledično prekriti i na ostale prioritete Strategije lokalnog održivog razvoja opštine Bački Petrovac.</p>

Nadležna institucija/organizacija/telo za sprovođenje projekta	Opština Bački Petrovac
Nosioci projekta	Opština Bački Petrovac / škole na teritoriji opštine Regionalna razvojna agencija Bačka Univerzitet u Novom Sadu Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu
Aktivnosti na projektu	- Definisane standarda rada. - Aktivnosti u vezi sa izradom Akcionog plana projekta „Eko-kulturni održivi razvoj“. - Usvajanje Akcionog plana. - Aktivnosti realizacije Akcionog plana. - Posebno: izrada eko-inkluzivnih staza. - Uključivanje lokalne zajednice. - Predstavljanje rezultata projekta.
Trajanje projekta/rok za izvršenje (prema fazama, u mesecima)	24 meseca
Potrebni resursi	Ljudski resursi za izradu i realizaciju Akcionog plana. Tehnički resursi za podršku <i>in-door</i> i <i>out-door</i> aktivnosti tokom izrade i realizacije Akcionog plana. Resursi za predstavljanje rezultata projekta.
Finansijski plan za realizaciju programa/projekta	Iznos sredstava: 4.000.000,00 RSD
	Izvor sredstava: Budžet opštine Bački Petrovac (25%), pokrajinski ili republički budžet (25%), sredstva iz fondova Evropske unije (50%).
	Izvesnost dobijanja sredstava: srednja
Očekivani rezultati projekta	- Izrađen i u celosti ostvaren Akcioni plan projekta „Eko-kulturni održivi razvoj“. - Uključena celokupna lokalna zajednica. - Postignuto puno razumevanje koncepta održivog razvoja kod učenika i mladih. - Puna afirmisanost multikulturalnosti i tolerancije. - Izrađene eko-inkluzivne staze. - Povećano interesovanje za bavljenjem životnom sredinom i energetsom efikasnošću od strane učenika i mladih. - Unapređena školska nastava. - Oplemenjen školski prostor. - Dat vidljiv i merljiv doprinos uvažavanju multikulturalnosti i tolerancije u Bačkom Petrovcu.
Indikatori	Kvalitet Akcionog plana projekta „Eko-kulturni održivi razvoj“. Uključenost celokupne lokalne zajednice. Nivo razumevanja koncepta održivog razvoja kod učenika i mladih. Afirmisanost multikulturalizma, tolerancije i važnosti inkluzije među učenicima i mladima.

	<p>Stepen interesovanja za bavljenjem životnom sredinom i energetsom efikasnošću od strane učenika i mladih.</p> <p>Unapređenost školske nastave.</p> <p>Oplemenjenost školskog prostora.</p> <p>Vidljivost doprinosa projekta uvažavanju multikulturalnosti i tolerancije u Bačkom Petrovcu.</p>
Procena rizika	<p>Nedostatak finansijskih sredstava.</p> <p>Izostanak podrške republičke / pokrajinske / opštinske infrastrukture.</p> <p>Nemotivisanost učesnika i lokalne zajednice.</p>
Evaluacija	<i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> evaluacija.